

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-01-10
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 3553-17

KLAGANDE

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

MOTPARTER

1. Göteborgs kommun
Box 2258
403 14 Göteborg

2. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut den 31 augusti 2017 i ärende nr 521-12510-2017, se bilaga 1

SAKEN

Dispens från biotopskydd för allé längs Karl Johansgatan, fastigheten
Kungsladugård 14:10 i Göteborgs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver det överklagade beslutet och visar ärendet åter
till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Dok.Id 382942

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.vanersborgstingsratt.domstol.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

I samband med en pågående planprocess för ny detaljplan i Fixfabriksområdet ansökte Göteborgs kommun om dispens enligt biotopskyddsbestämmelserna för borttagande av åtta oxlar som berörs av en trafiklösning i planförslaget.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutade den 31 augusti 2017 att avvisa ansökan med hänvisning till att de åtta alléträden omfattas av undantaget i 8 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (FOM).

YRKANDEN M.M.

Naturvårdsverket har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att det ska upphävas och att ärendet ska återförvisas till länsstyrelsen för prövning i sak av dispensansökan. Naturvårdsverket har anfört bland annat följande som grund för yrkandet.

Alléerna har under de senaste decennierna minskat kraftigt i antal till följd av att hela alléer och många gamla träd har avverkats utan att ersättas med nya träd vid exploateringar och rationaliseringar i landskapet. När hela alléer avverkas utan att nya träd planteras, bryts kontinuiteten och många viktiga funktioner går förlorade. Det är därför viktigt att det görs en dispensprövning där det bedöms om det finns särskilda skäl för att avverka träd i en allé samt att det vid ett medgivande av dispens ställs villkor om hur åtgärden ska vidtas och hur de förlorade naturvärdena kan kompenseras. För att inte förbigå en dispensprövning i sak är det därför också viktigt att de undantagsregler som finns för biotopskyddet inte ges en för vid tolkning så att syftet med skyddet riskerar att urholkas.

Undantaget för befintlig bebyggelse

Enligt 8 § FOM gäller bestämmelserna i 5-7 a §§ samma förordning inte mark- eller vattenområden i omedelbar anslutning till bebyggelse. Naturvårdsverkets generella uppfattning om hur bestämmelsen bör tillämpas bygger på en vägledande dom som meddelades av Mark- och miljööverdomstolen den 4 maj 2012 (MÖD 2012:12) samt kommer också till uttryck i Naturvårdsverkets Handbok 2012:1.

För att kunna bedöma vad undantaget för biotoper i omedelbar anslutning till bebyggelse innebär anser Naturvårdsverket att man behöver se till syftet med 8 § FOM. Undantaget torde ha införts för att det generella skyddet inte skulle få orimliga konsekvenser för den befintliga bebyggelse som var belägen i omedelbar anslutning till en biotop när skyddet infördes. Av detta följer att den bebyggelse som fanns vid skyddets införande ska kunna användas på det sätt och för de ändamål den var avsedd för när den uppfördes, utan hinder av den senare skyddade biotopen. Uttrycket ”i omedelbar anslutning till bebyggelse” bör därför sättas i relation till den pågående verksamhet som ska kunna bedrivas i omedelbar anslutning till befintlig bebyggelse och som skulle kunna hindras av ett biotopskyddsområde. Pågående verksamhet bör därför kunna fortgå på ett rimligt sätt och åtgärder som är nödvändiga med hänsyn till pågående verksamhet i anslutning till byggnaden eller för byggnadens funktion, inklusive nödvändig utveckling, eller för att förhindra skada, bör kunna vidtas. För bebyggelse som tillkommer efter att ett område har skyddats bör normalt finnas möjlighet att anpassa anläggandet med hänsyn till det skyddade området. Därigenom kan eventuella framtida konflikter undvikas (jfr Naturvårdsverkets handbok 2012:1 s.47-48).

Begreppet bebyggelse

Begreppet bebyggelse kan anses ha samma innebörd som byggnader vid tillämpningen av bestämmelserna om biotopskyddsområden. Undantaget enligt 8 § FOM gäller således de enskilda byggnader som biotopen ligger i omedelbar anslutning till och bör inte sättas i relation till tomt- eller fastighetsgränser.

Begreppet "omedelbar anslutning"

Enligt Naturvårdsverkets bedömning handlar frågan om en biotop är belägen i omedelbar anslutning till bebyggelse inte om ett specifikt avstånd. Ordet omedelbar understryker dock att det normalt handlar om ett mycket kort avstånd och att utrymmet för att utföra åtgärder intill befintlig bebyggelse är begränsat. Utrymmet bör dock inte vara så snävt att pågående verksamhet intill byggnaden inte kan fortgå på ett rimligt sätt. Avgörande för vilket avstånd som kan bedömas vara i omedelbar anslutning för enskilda biotoper bör vara om det finns risk för skada på byggnader

eller om biotopen förhindrar att byggnaderna kan användas på det sätt och för de ändamål de var avsedda när de uppfördes. Detta får bedömas från fall till fall. Verket anser att denna tolkning av 8 § FOM har stöd i Mark- och miljööverdomstolens ställningstagande i domen MÖD 2012:12. Domstolen skulle i det målet pröva om en biotopskyddad allé var belägen i omedelbar anslutning till bebyggelse. I det fallet stod träden på ett mycket kort avstånd från tomtgränsen till ett antal fastigheter samt komplementbyggnader på fastigheterna. Avståndet till närmaste bostadshus var dock ca 20 till 30 meter. Därför var avståndet till närmaste bostadshus inte sådant att allén kunde sägas vara placerad i omedelbar anslutning till bebyggelse. I bedömningen vägde domstolen också in att avståndet mellan allén och bostadshusen var så pass långt att det inte fanns någon risk för att träden skulle orsaka skada på dessa samt att biotopskyddet inte skulle få orimliga konsekvenser för närliggande bebyggelse. Undantaget i 8 § FOM var inte tillämpligt.

Syftet med införandet av undantaget i 8 § FOM torde således primärt ha varit att redan uppförda byggnader inte skulle "drabbas" av biotopskyddet när det infördes. Detta var en del i att göra lagstiftningen proportionerlig (jfr. prop. 1993/94:30 s. 54). Utifrån syftet med undantaget är det, enligt Naturvårdsverkets mening, därför inte tillräckligt att konstatera att en skyddad biotop ligger i omedelbar anslutning till bebyggelse för att undantaget ska vara tillämpligt. Naturvårdsverket anser istället att undantaget bör bedömas i förhållande till den befintliga bebyggelsen och huruvida den skyddade biotopen riskerar att orsaka skada på byggnaderna eller om biotopen förhindrar att byggnaderna kan användas på det sätt och för de ändamål de var avsedda när de uppfördes. Naturvårdsverket anser inte att undantaget i 8 § FOM är avsett att tillämpas för sådana verksamheter som inte har någon anknytning till användningen av de befintliga byggnaderna intill biotopskyddsområdet.

Bedömningen i detta fall

Som skäl för sitt avvisningsbeslut har länsstyrelsen bedömt att allén ligger helt i omedelbar anslutning till bebyggelse och att undantaget i 8 § FOM är tillämpligt. Länsstyrelsen har inte gjort någon bedömning av om träden i allén riskerar att orsaka skada på de närliggande befintliga byggnaderna eller om biotopskyddet skulle

få orimliga konsekvenser för användandet av dem. Någon sådan risk för skada, eller att träden skulle medföra orimliga konsekvenser för den pågående verksamheten vid byggnaderna, synes inte heller ha gjorts gällande av kommunen.

Av handlingarna i ärendet framgår istället att det pågår en planprocess för en ny detaljplan för bostäder i Fixfabriksområdet i Göteborgs kommun samt att den aktuella allén berörs av en trafiklösning i planförslaget. Kommunens ansökan om biotopskyddsdispens synes vara föranledd av den detaljplaneprocessen och således inte av den pågående verksamheten vid de befintliga byggnaderna eller för dessa byggnaders funktion.

Utifrån syftet med undantaget bedömer Naturvårdsverket att undantaget inte är tillämpligt i ett fall som detta då behov av att avverka träden är föranlett av en verksamhet som inte har någon koppling till de befintliga byggnaderna och användandet av dem. Den aktuella ansökan om dispens för avverkning av träd i allén borde därför inte ha avvisats av länsstyrelsen utan ha prövats i syfte att bedöma om det finns särskilda skäl för dispens för avverkningen.

Göteborgs kommun har bestritt bifall till yrkandet och därvid anfört bland annat följande.

Pågående arbete med detaljplan för Bostäder i Fixfabriksområdet syftar till att omvandla det tidigare industriområdet kring f d Fixfabriken till en blandad stadsmiljö med stort inslag av bostäder och en ny skola samt utrymmen för butiker, kontor, äldreboende och andra användningar. I planområdets nordvästra del intill Karl Johansgatan kommer en transformatorstation och delar av den s.k. GS-hallen att rivas för att bereda plats för kommande kvartersstruktur och infartsanordningar till planområdet. I samband med rivningen kommer en trädrad bestående av 8 oxlar intill GS-hallen att behöva avverkas. Det får framhållas att utöver utformningen av en säker trafiklösning i planen utgör borttagandet av träden en förutsättning för etablering av en lämplig kvartersstruktur i hela planområdet.

Den aktuella trädraden står på ytterst kort avstånd från befintlig bebyggelse. Rekvisitet för undantaget enligt 8 § FOM är därmed uppfyllt. Att undantagets tillämplighet skulle förutsätta ytterligare omständigheter än den omedelbara anslutningen till bebyggelse framgår varken av förordningen eller rättsfallet MÖD 2012:12. Tvärtom belyser rättsfallet att förekomsten av skaderisk och påverkan på bebyggelse kan innebära att biotopskyddsområden enligt 5-7 a §§ FOM ska bedömas ligga i omedelbar anslutning till bebyggelse enligt 8 § FOM även i situationer där det fysiska avståndet är längre än mycket kort.

Länsstyrelsen har bestritt bifall till yrkandet och därvid anfört bland annat följande. Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets oro över att många alléer i tätort avverkas utan återplantering. Samtidigt är det inte rättssäkert att hävda att ett förbud råder för att kunna ställa krav på kompensation, om det inte är tydligt att förbudet faktiskt råder.

Resonemanget kring att 8 § FOM endast skulle gälla för bebyggelse som fanns vid biotopskyddets införande förefaller inte trovärdigt. Om avsikten var den som Naturvårdsverket gör gällande, hade man i FOM gjort en skrivning motsvarande den för detaljplaner i 8 a § FOM. Uttalandet i förarbetena (prop. 1993/94:30 sid 54) avser därvid uppenbart 8 a § FOM. Som 8 § är formulerad gäller den bebyggelse generellt enligt länsstyrelsens mening. Då Länsstyrelsen är medveten om att Naturvårdsverket gör en annan tolkning än länsstyrelsen avseende 8 § FOM och det saknas vägledande domar avseende alléer i stadsmiljö, har länsstyrelsen valt att uppmana berörda kommuner att skicka in ärenden för dispensprövning enligt 7 kap. 11 § miljöbalken även i fall där länsstyrelsen och/eller kommunen anser att den berörda trädraden träffas av undantaget i 8 § FOM. Avsikten med denna hantering är att verksamhetsutövaren inte ska hamna i ett oklart rättsläge genom att själv bedöma att åtgärden är undantagen från förbudet utan att få sin bedömning prövad.

Göteborgs Stad har i det aktuella ärendet, efter uppmaning från länsstyrelsen, ansökt om dispens från de generella biotopskyddsbestämmelserna för att ta bort alléträd i anslutning till GS-hallen vid Karl Johansgatan. Staden bedömer att träden

omfattas av undantaget enligt 8 § FOM och att någon dispens därmed inte krävs. Länsstyrelsen har under handläggningen konstaterat att hela den berörda trädraden träffas av undantaget enligt 8 § FOM och att ansökan därför inte kan prövas i sak då den ansökta åtgärden inte är förbjuden enligt 7 kap. 11 § miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer att samtliga åtta träd står helt i omedelbar närhet till bebyggelse då fem av träden står nära fasaden på en flervåningsbyggnad och övriga tre träd står i direkt anslutning till en angränsande teknikbod. Avståndet från stam till närmaste byggnad är ca 5 meter, vilket innebär att trädens kronor är på ännu kortare avstånd till fasad.

I den återopade domen MÖD 2012:12 har MÖD först konstaterat att träden står långt ifrån bostadsbyggnaderna och först därefter konstaterat att avståndet vidare är sådant att det inte föreligger någon risk för att träden ska orsaka skada på bostadshusen. Förhållandena på platsen i MÖD 2012:12 kan dock inte liknas vid förhållandena på platsen i det nu aktuella målet, eftersom MÖD 2012:12 avser en trädrad mellan odlingsmark och trädgårdar medan det nu aktuella målet rör en trädrad i omedelbar anslutning till en flervåningsbyggnad. Den vägledande domen har därför inte varit något stöd för länsstyrelsen i ärenden som berör alléer i stadsmiljö där det normalt rör sig om ett mycket kort avstånd till befintliga byggnader, ett avstånd där det typiskt sett skulle kunna föreligga risk för att träden ska orsaka skada på byggnaderna.

DOMSKÄL

Det får anses ostridigt i målet att de åtta träden motsvarar definitionen av en allé och mark- och miljödomstolen gör ingen annan bedömning av trädens karaktär. Frågan är om det undantag från biotopskyddet som föreskrivs i 8 § FOM är tillämpligt. Enligt denna bestämmelse gäller inte regleringen avseende biotopskyddsområden för mark- eller vattenområden i omedelbar anslutning till bebyggelse.

Den närmare innebörden av rekvisitet ”i omedelbar anslutning till bebyggelse” preciseras inte i FOM. Det finns inte heller några förarbeten som kan ge ledning för bedömningen av undantagets räckvidd. Det framstår emellertid som naturligt att

undantaget har tillkommit för att motverka negativ påverkan på bebyggelse och för att möjliggöra kompletterande bebyggelse eller anordningar i anslutning till befintlig bebyggelse som har ett naturligt samband befintlig bebyggelse. Mark- och miljööverdomstolens dom den 15 december 2017 i mål M 7363-17 ger visst stöd för ett sådant synsätt.

I förevarande fall har inte gjorts gällande att träden i allén riskerar att skada befintlig bebyggelse och fråga är inte om komplettering av denna. Istället gäller att befintliga byggnader ska rivas och ersättas med ett trafikområde.

Vid angivna förhållanden kan aktuell allé inte anses stå i omedelbar anslutning till bebyggelse i den mening som avses för att undantaget i 8 § FOM ska vara tillämplig.

Mark- och miljödomstolen konstaterar således att de åtta träden ingår i en allé som omfattas av biotopskydd. Länsstyrelsens beslut att avvisa ansökan om dispens ska därför upphävas och ärendet visas åter till länsstyrelsen för fortsatt handläggning av dispensansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 31 januari 2018

Göran Stenman

Joel Morales

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman och tekniska rådet Joel Morales. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Stenberg-Magnusson.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Helena Irenesson
Biolog
010-2244735

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

Ink. 2017-09-21

Akt. M 3553-17

Aktbil. 2

Beslut
2017-08-31

Diarienummer
521-12510-2017

Sida
1(4)

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R1

INKOM: 2017-09-21
MÅLNR: M 3553-17
AKTBIL: 2

E-delgivning

Göteborgs kommun
c/o Fastighetsnämnden
Att: Mikaela Lönden
mikaela.londen@fastighet.goteborg.se

Ansökan om dispens från biotopskydd för allé längs Karl Johansgatan, fastigheten Kungsladugård 14:10, Göteborgs kommun

Beslut

Länsstyrelsen avvisar ansökan. Det innebär att ansökan inte tas upp för prövning.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad har en pågående planprocess för ny *Detaljplan för bostäder i Fixfabriksområdet inom stadsdelarna Sandarna och Kungsladugård i Göteborgs kommun*. Vid GS-hallen, längs med Karl Johansgatan, finns en rad med åtta oxlar som berörs av en trafiklösning i planförslaget. Länsstyrelsen har i sitt samrådsyttrande över detaljplanen (dnr 402-983-2017) påpekat att träden uppfyller kriterierna för att utgöra en allé enligt de generella biotopskyddsbestämmelserna, men att några av träden är undantagna från förbudet för att de står i direkt anslutning till byggnaden. Fastighetskontoret, Göteborgs Stad har därefter skickat in en ansökan om att ta bort träden.

Av ansökan framgår att 5 av de 8 oxlarna står i direkt anslutning till GS-hallens fasad. Resterande tre oxlar står på en smal gräsyta mellan Karl Johansgatan trottoar och en transformatorstation. Då samtliga oxlar enligt ansökan står i omedelbar anslutning till befintlig bebyggelse bör träden enligt Fastighetskontorets uppfattning anses omfattas av undantaget enligt 8 § i förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252). Fastighetskontoret bedömer att dispens därför inte krävs, men har ändå ansökt om dispens eftersom Länsstyrelsen i sitt samrådsyttrande menat att inte hela allén omfattas av undantaget. Förslag på kompensation inom Sannaparken finns.

Detaljplanen är nu i granskningsskedet.

Motivering till beslutet

Små mark- eller vattenområden som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda, får förklaras som biotopskyddsområde. Alléer är biotopskyddsområden (5 § i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m, och bilaga 1 till förordningen), och definieras som: "Lövsrad planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd."

Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön (7 kap 11 § miljöbalken). Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen ge dispens från förbudet i det enskilda fallet. I 8 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges att bestämmelserna i 5–7 a §§ inte gäller mark- eller vattenområden i omedelbar anslutning till bebyggelse.

Mark- och miljödomstolen hanterade i domen M 4315-12 en allé längs en gata strax utanför Halmstad centrum. Längs gatan fanns fyravåningshus, park, villalikhande flerbostadshus med mindre trädgårdar runt husen och tvåvånings radhusliknande bebyggelse. Domstolen ansåg att trädens avstånd på 9-15 meter var i omedelbar anslutning till bebyggelse. Domen överklagades inte.

Länsstyrelsens bedömning i ärendet

Fem av de åtta alléträden ligger i direkt anslutning till en större byggnad. Övriga träd ligger mer eller mindre i direkt anslutning till en mindre teknikbod. Allén bedöms därmed ligga helt i omedelbar anslutning till bebyggelse. Enligt undantaget i 8 § förordning om områdesskydd (1998:1252) gäller inte biotopskyddet i omedelbar anslutning till bebyggelse. Länsstyrelsen avvisar därför ansökan.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av Erik Brimse med Helena Ireneesson som föredragande.

Erik Brimse

Helena Ireneesson

Bilagor:

1. Du kan överklaga beslutet
2. Karta
3. Foton (del av ansökan)

Kopia med e-delgivning:

Naturvårdsverket (registrator@naturvardsverket.se)

Kopia för kännedom:

Göteborgs Stad, Stadsbyggnadskontoret, sbk@sbk.goteborg.se

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. **Observera att du ska skicka eller lämna in överklagande till Länsstyrelsen i Västra Götalands Län, 403 40 Göteborg. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till domstolen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det domstolen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter:

- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud som kan sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefonnummer 010-224 40 00. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**

Oxlar vid GS-hallen

Bilaga 2 till Länsstyrelsens beslut 2017-08-31 dnr 521-12510-2017

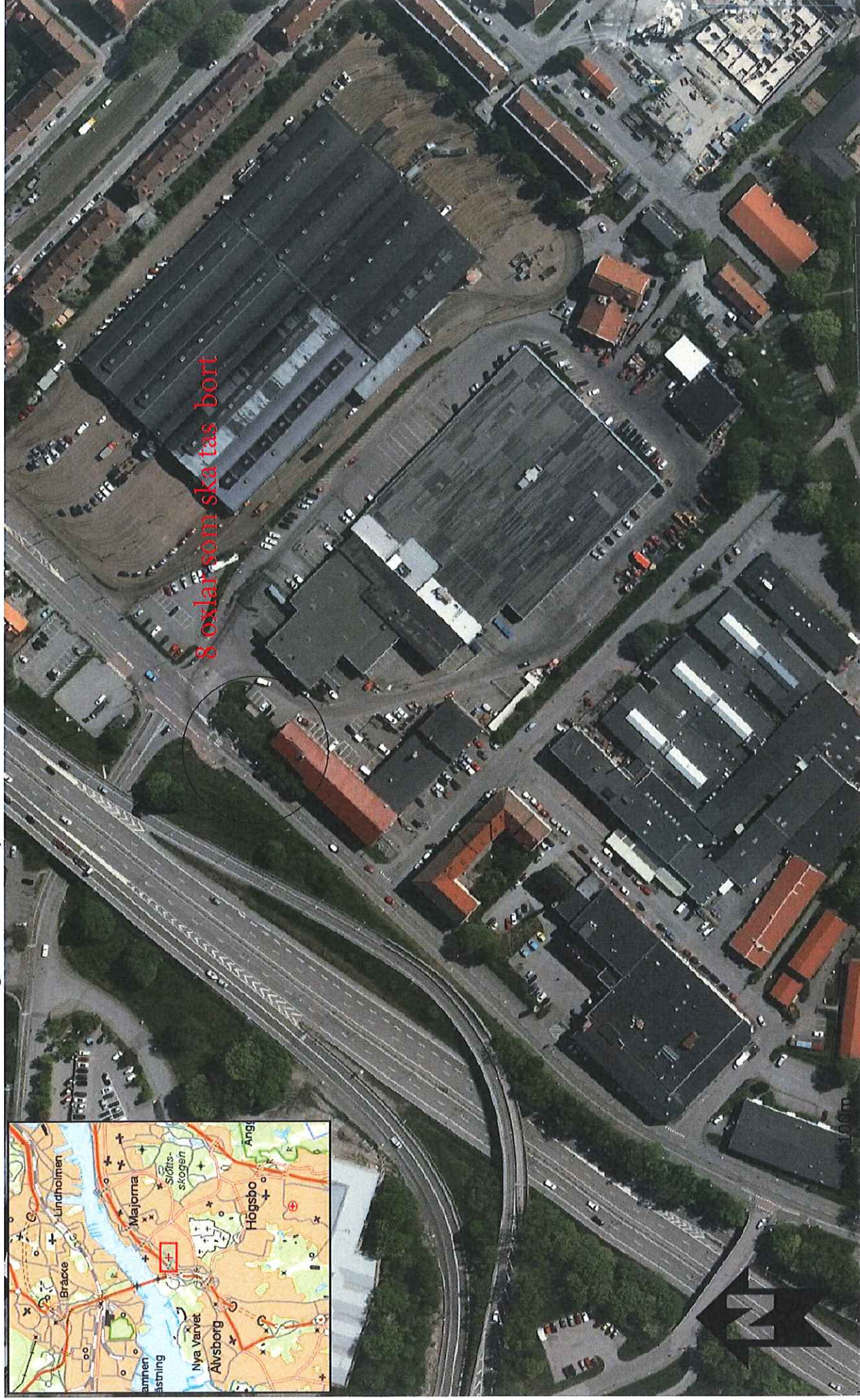

Foto från korsningen Karl Johansgatan - Bruksgatan

Foto från norr, korsningen Karl Johansgatan - Banehagsgatan

Foto från söder, Karl Johansgatans västra sida

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.